

KUŽIŠ ?!

LIST ZA MLADEŽ - 30. PROSINCA 2011. - BROJ 50

50

ISSN 1452-9181 COBISS.SR - ID 222583303

IZDVAJAMO:

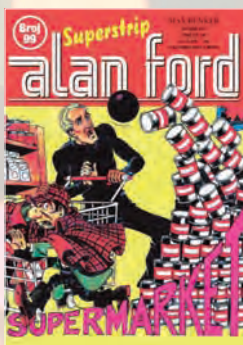
TEMA:
Darivanje i
originalnost – 4-5

PREDSTAVLJAMO:
VIS »Ritam vjere«
– 6-7

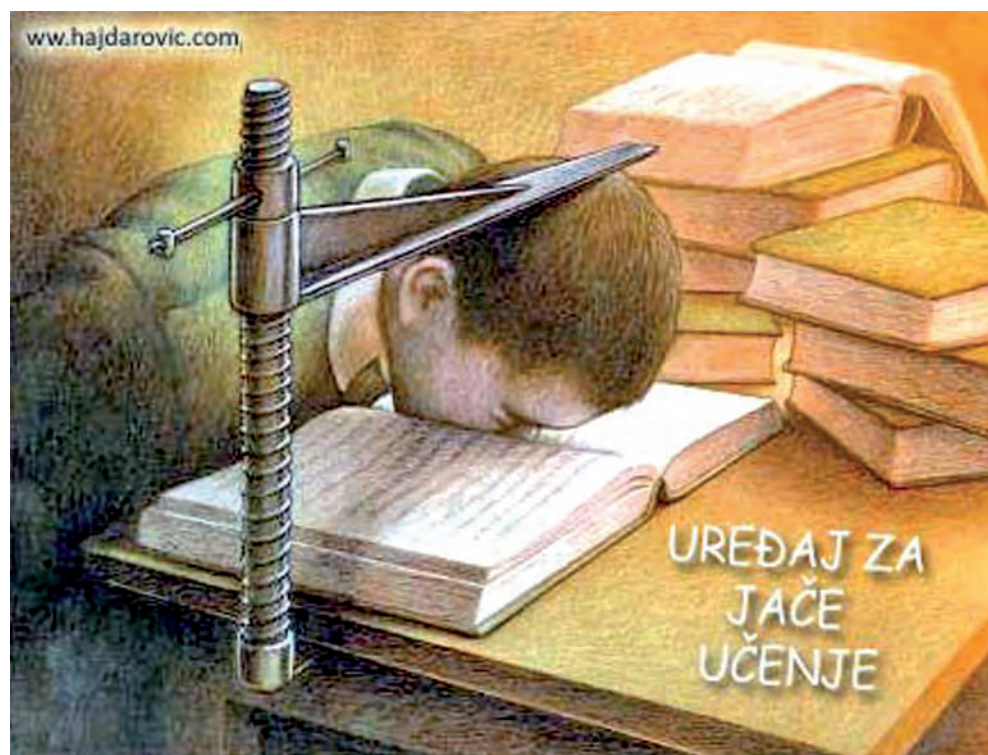
STRIP:
Alan Ford – 18-19

INTERVJU:
Jelena Rozga –
20-21

FOTO MJESECA

KUŽIŠ ?!

List je besplatan

Osnivač:

NIU »Hrvatska riječ«

Nakladnik:

NIU »Hrvatska riječ«

Trg cara Jovana Nenada 15/II

24000 Subotica

Za nakladnika:

Ivan Karan

Urednik izdanja:

Davor Bašić Palković

Suradnici:

Antonija Sudarević, Ivan Kovač,

Ivana Rudić, Anita Klinac,

Donna Diana Prčić

Lektura:

Katarina Vasiljčuk

Redaktura:

Zvonimir Perušić

Korektura:

Mirko Kopunović

Tehnički prijelom:

Thomas Šujić, Jelena Ademi

Fotografije:

Antonija Sudarević, Vedran Jegić

E-mail:

kuzis07@gmail.com

Web:

www.hrvatskarijec.rs

Tisak:

»Rotografika« d.o.o. Subotica

List izlazi uz potporu

Tajništva za informiranje

Autonomne Pokrajine Vojvodine,

kao i uz povremenu potporu

Pokrajinskog tajništva

za kulturu i Ministarstva

kulture Republike Srbije

D. B. P.

Jubilarac

Dragi tinejdžeri i oni nešto stariji, kako to naša naslovnica ukazuje, stigli smo do 50. broja Kužiša. Prvi broj našeg i vašeg mjesečnika izašao je srpnja 2007. godine, dakle prije četiri i pol godine. Time se časopisima za mladež koji izlaze u Vojvodini na jezicima nacionalnih zajednica (manjina) pridružio i ovaj na hrvatskom. Inače, ukoliko to možda ne znate, pojedine manjinske zajednice u pokrajini imaju mnogo dužu praksu objavljivanja omladinskih časopisa: primjerice mađarski »Képes ifjúság« je pokrenut još daleke 1947. godine, dok je slovački »Vzlet« prošle godine proslavio 40 godina postojanja.

Izlazak ovog našeg skromnog »jubilarca« odvija se u svečanom ozračju božićnih i novogodišnjih blagdana. Božić je doduše prošao, ali zato Novu godinu proslavljamo sutra. Nadam se da ste već smislili gdje ćete i u kojem društvu provesti ovu »najluđu noć«. A i mi se u ovom broju malo bavimo praznicima, te možete pročitati tekst o originalnosti darivanja, dok o dočeku Nove godine i uzbuđenjima koja ga prate piše naša stalna teen kolumnistica.

Kao i obično, donosimo vam priče o mladima koji se u slobodno vrijeme bave zanimljivim hobijima: ovoga puta to su sviranje popularne duhovne glazbe (VIS »Ritam vjere« iz Subotice) i biciklizam (naš sugovornik bio je Karlo Hubai iz Novog Sada).

Za one koji vole pjevačicu Jelenu Rozgu, a takvih zasigurno nije malo, imamo ekskluzivni intervju s njom, dok je poster glasovitog Gibonnija na središnjim stranicama neka vrsta podsjećanja na više koncerata koje je ovaj splitski kantautor i pjevač tijekom protekle godine priredio u Srbiji. A za one koji još nisu poklekli pred terorom suvremenih medija, donosimo podsjećanje na jedan »cool« strip, koji je obilježio živote mnogih ranijih generacija. Riječ je, pogađate, o Alanu Fordu.

Ukoliko vam ferije dozvole, na prijašnje brojeve Kužiša možete se podsjetiti, ako navratite na stanicu www.hrvatskarijec.rs/stranica/kuzis, na kojoj se nalazi dio naše arhive.

I ne treba biti mnogo originalan na kraju uvodnika koji se pišu u ovo doba godine. Stoga ću vam i ja, skupa s ostalim članovima Uredništva, poželjeti sretnu Novu godinu. Konkretno, to bi značilo puno zdravlja, ljubavi i sreće, ali i onoga na što u najvećoj mjeri sami utječete, a to su: dobre ocjene, pametni odabiri te odgovoran i posvećen odnos prema onom čime se bavite. Sretno!

BLAGDANSKO VRIJEME TROŠENJA

KOLIKO SMO ORIGINALNI?

Piše: Željka Zelić

Bit samoga čina darivanja nije u vrijednosti dara, nego u načinu, u traženju onoga što bismo drugomu darovali, u originalnosti pakiranja makar ono bilo nespretno

Vrijeme je blagdana, u većini gradova lampioni naveliko svijetle, šarenilo je ispunilo izloge s kojih nas mame primamljive ponude, sniženja... Svake godine iznova, u ovo blagdansko vrijeme apostrofira se dobro poznata činjenica da, nažalost, trošimo više nego što imamo. Većina će se i ove godine moguće i zadužiti kako bi proslavila blagdane, neki će podići kredit kako bi otišli na doček Nove godine ili na zimovanje... Čitajući jednu od rubrika u novom broju Zvonika, učinio mi se zanimljiv navod pod naslovom »Jadikujemo, a rasipamo«, a koji je objavljen u Blicu. Naime, autor tih redaka iznio je već dobro poznatu činjenicu da građani Srbije i dalje nemilice troše novac na nepotrebne tehničke uređaje, posljednje tipove mobitela, na benzin, jer mnogi još uvijek više vole ići na posao autom nego gradskim prijevozom. »Previše se troši i na garderobu, najreklamiranije tenisice, a mnogi u večernjim izlascima - u kafićima i restoranima - ostavljaju posljednji dinar. Prekomjerno i nepotrebno se troši i voda i struja. Stručnjaci su izračunali da se u kućanstvima čak 40 posto energije troši nepotrebno. Također je raširen i loš običaj da se kupuje više, a ne kvalitetnije«, zaključuje autor tih redaka.

Gore iznesene činjenice nukaju na još jedno promišljanje, budući da ekonomska kriza i dalje vlada, koliko su ljudi današnjice u ne tako povoljnoj materijalnoj situaciji originalni, bilo u osobnim stavovima i ponašanju (koje dakako ne ovisi o materijalnom trenutku), ali i odijevanju, darivanju, slavljenju... Naime, živimo u vremenu kopija! Koliko je, dakle, u »moru kopija« koje hodaju oko nas, moguće ostati svoj?

Originalnost u stavovima

U komunikaciji s drugim ljudima, odnosno kada se u nekom krugu ljudi pokrene određena tema, sugovornici se obično diferenciraju

na one koji šute ili koji govore. Obično se za one koji govore misli kako imaju vlastiti stav pa se drugi takvim ljudima dive, rado ih slušaju. Međutim, ne tako rijetko, događa se da upravo oni koji govore zapravo i nemaju toliko čvrst osobni stav, koliko moć interpretacije nečijega stava. Lako ih se može prepoznati po (ne)uvjerljivosti, jer samo je čovjek koji i osobno misli ono o čemu govori autentičan i može drugoga eventualno uvjeriti u ono što govori. Sve drugo je demagogija. Još su možda gori oni koji uvijek imaju svoj stav kojega žustro brane u uskim krugovima, a kad ih trebaju obraniti javno, obično iznalaze sve načine kako se ne bi morali očitovati. To je nešto slično onoj dobro poznatoj »govore, a ne čine«. Za one pak koji šute, može se čuti: »On nema svoj stav«. Ipak, to ne znači da sama šutnja ili nečija sramežljivost implicira da ta osoba nema svoj stav. Puno je važnije imati svoj stav koji ne mora uvijek biti verbalno iznesen, ali je svjedočen ponašanjem, tj. »opipljivim stavom« o nekomu ili nečemu. Da bi mlad čovjek danas imao stav, znači da je voljan ali i željan promišljanja stvarnosti oko sebe, da je načitan, da može stvoriti jasniju predodžbu u mnogim pojavama koje ga okružuju.

Stoga se drugi puta kada vas netko upita za mišljenje, nemojte sramiti izraziti svoj stav javno, makar se on razlikovao od većine. Ako bismo uvijek uzimali u obzir mišljenje većine, lako bismo se utopili u masu, a mišljenje mase nije uvijek ispravno. Vi pak težite tomu da budete originalni ne samo svojim habitusom, nego i svojim stavom, odnosno da vaše riječi prate djela koja ih argumentiraju.

Postavlja se pitanje - može li čovjek koji inače ima vlastiti stav, pasti u zamku pokušavati biti netko drugi? Jasno da nam drugi mogu poslužiti kao primjer, ali pokušavajući biti netko drugi postajemo tek kopija, a vjerujem da nitko od nas ne bi volio da ga drugi etiketiraju tek kao blijeđu kopiju. To bi u izvjesnom smislu bio kompliment s negativnom konotacijom. Osobe koje pokušavaju kopirati druge,

pokazuju da zapravo nemaju jasno definiran stav, želje, ciljeve, vizije, ukus i sl.

Originalnost u odijevanju

U jednom od prijašnjih brojeva Kužiša već sam se ovlaš dotaknula ove teme. Razvidno je da većina mladih djevojaka sliče jedna na drugu, većina ih se isto odijeva, na isti ili slični način se šminka, a malo je onih kojima je stalo da budu originalni i drukčiji od drugih. Kad se ponekad upustim u razgovor s nešto starijim ljudima, osobito ženama, fascinira me način njihova razmišljanja, koje je danas (premda nisam ni blizu njihovim godinama) postalo i moj način razmišljanja. U nekim ne tako nama bliskim prošlim vremenima, žene su se, čini se, više znale radovati svakom komadu odjeće, budući da su materijale teško pribavljale, s više »ruva« mogle su se pohvaliti samo one dobrostojeće. Ali, su, čini se, više nego današnje djevojke i žene, bile originalne kada je odijevanje u pitanju. O tomu svjedoče bunjevačke i druge nošnje stare stotinu i više godina... Današnje djevojke prinuđene su kupovati garderobu svake sezone, budući da je kvalitetna odjeća našem standardu neprihvatljiva... Ipak, upravo tada i u takvim vremenima dolazi do izražaja čovjekova originalnost, tj. hoće li se utopiti u masu ili će težiti k tomu biti originalan. Netko će sa strane reći kako je za originalnost potreban novac. Ja pak tvrdim suprotno.

Osobno poznajem ženu koja svoju odjeću većinom nabavlja u popularnim »second hand« dućanima iliti »iz druge ruke« dućanima, i nitko nikada ne bi na to pomislio. Još jedan dokaz da za ukus i stil nije presudan novac. Pri samoj pomisli na takve dućane mnogima se okreće stomak, jer jednostavno ne mogu zamisliti da bi mogli nositi odjeću koju je već netko drugi nosio. Netko ide čak toliko daleko pa kaže »da ne može nositi odjeću koja u sebi nosi energiju neke osobe koja ju je u prošlosti nosila«. A kada bismo malo bolje zavirili u te i takve dućane (kao što je npr. u Zagrebu poznati »Hrelić«), zaprepastili bismo se jer bismo u njima sreli poznate osobe, glumce, pjevače, javne osobe koje se ne srame odjeće iz takvih dućana (jedna od takvih koja kombinira haljinu za 10 dolara i cipele od 800 dolara je holivudska diva Angelina Jolie). Još jedan od dokaza da živimo u bijedi koju pokušavamo nadomještati etiketama, jer na zapadu su odavno brandovi postali manje važni! Važan je cjelokupni dojam!

Onaj tko prati modu, susrest će se ove godine (kao i nekoliko prethodnih) s pojmom »vintage« odjeće. Mnogi ga rabe, a nisu ni svjesni da im je takva odjeća nadomak ruke, u ormarima baka, djedova pa čak i majki (i očeva) koji možda čuvaju plisiranu suknju, kašmirski šal, šešir koji je star tridesetak i više godina, malu kožnu torbicu i zanimljive rukavice i sl. Ma koliko nam se tako odjevena osoba činila čudnom, potajno, većina će se diviti sposobnosti kombiniranja naizgled nespojivog, kršenjem stereotipa i sl. Originalnost u odijevanju, kao i u svemu drugom, pokazuje koliko je čovjek maštovit, pa čak i to koliko je u životu odlučan.

Originalnost u darivanju

U ovo blagdansko vrijeme, osobito do izražaja dolazi originalnost u darivanju. Kad smo u jednom užem krugu prijatelja počeli svake godine zajednički proslavljati imendane i rođendane, kako bismo na taj način bili češće skupa, odlučili smo se svake godine onoga koji slavi pitati što bi želio na dar. Takav stav pravdali smo činjenicom da bismo mu htjeli kupiti ono što mu u tom trenutku doista nedostaje ili što možda dugo želi, a ne tek nešto što će skupljati prašinu, jer

bi u tom slučaju to bio loše investiran novac. Stoga smo se odlučili darivati novac za koji će slavljenik kupiti ono što želi. Taj je trend darivanja potrajavao nekih godinu dvije, dok netko od nas nije lupio šakom o stol i rekao da tako više ne može. Bit samoga čina darivanja nije u vrijednosti dara, nego u načinu, u traženju onoga što bismo drugomu darovali, u originalnosti pakiranja makar ono bilo nesporno. Rekla bih da je osmijeh na licu onoga kojemu dajemo dar jedini pokazatelj koliko smo u tomu uspjeli.

Originalnost u slavljenju

Kad jedni drugima krajem godine počnu postavljati pitanja o tomu gdje će tko proslaviti Novu godinu, mnogi na to pitanje znaju odgovor mjesecima unaprijed, mnogi ni nekoliko dana prije ne znaju kamo bi, a mnogi se odlučuju ostati doma. Nekima je, pak, važno

odabrati neko »fancy« mjesto bez obzira na sadržaj koji nudi, zaboravljajući pri tom da je za slavljenje puno važnije s kim ste nego gdje ste. Sve je više onih koji za svoja slavlja nemaju običaj sami kuhati već naručuju unaprijed pripremljenu hranu, što je donekle razumljivo ako na slavlje dolazi veći broj ljudi. Međutim, kakav je na primjer smisao pozvati desetak ili manje prijatelja na druženje i onda svu hranu naručiti iz restorana, osim ako u pitanju nije neki objektivni razlog? Nije li ljepše prirediti nešto sam, pokazati svojim prijateljima da vam je do njih stalo... Većina nas voli pogledati emisiju »Dođi na večeru« ili »Večera za 5«, ali čula sam u svojem okruženju da je samo jedno manje društvo kao oblik tjednog druženja napravilo takav oblik druženja (drugi još nije realiziran), u vlastitoj režiji bez svjetlosti kamera. Svaka čast na originalnosti. Hvale je vrijedan pokušaj jedne osobe da svoje društvo okupi u svojem domu na karaoke show, ili maskenbal koji je u kući svoje prijateljice priredila jedna skupina mladih. Uvjeren sam da su se svi dobro zabavili i da se poslije dugo o tome govorilo.

Ideja je, dakle, puno. Blagdani su tu. Iskoristimo ih kako bismo svoju originalnost izrazili na najbolji način. Ne samo za sebe, nego za sve one s kojima ćemo se radovati ovih blagdana.

PREDSTAVLJAMO: VIS »RITAM VJERE« IZ SUBOTICE

Pjesmom slave Gospodina!

*Iako nekad imamo problema s ritmom, bez vjere nikad ne ostajemo * Svirali smo na krštenju, vjenčanju, duhovnim obnovama, imali smo i nastup za stare u staračkom domu*

U prijašnjim brojevima našeg mjesečnika imali ste prilike upoznati nove mlade glazbene sastave. U ovom broju predstavljamo vam subotički VIS »Ritam vjere«, koji svira popularnu duhovnu glazbu. Ovaj sastav postoji dvije godine. Djeluje u Subotičkoj biskupiji, upotpunjujući svojom glazbom misna slavlja. VIS »Ritam vjere« trenutno broji četrnaest članova, od toga četvero svira, a ostali pjevaju. Oni su: Ivan Pelhe – bas gitara, Darko Jurić – gitara, Vedrana Cvijin – gitara, Ana Turi – klavijature, Martin Sudarević – bas, Josip Gabrić – tenor, Stipan Jurić – tenor, Neven Ušumović – tenor, Gordana Cvijin – sopran, Snežana Nimčević – sopran, Biljana Kovač – sopran, Elizabeta Nađ Kanas – sopran, Ljubica Kujundžić – alt i Tamara Orčić – alt.

Kužiš?!: Vokalno-instrumentalni sastavi koji sviraju popularnu duhovnu glazbu bili su donedavno novina u Subotici, a

sada ima četiri takva sastava. Kako ste došli na ideju da svoje talente pjevanja i sviranja iskoristite baš na ovaj način?

Elizabeta: Na ideju smo došli vrlo spontano. Mislim da je to bilo poslije jedne tribine na kojoj smo čuli da je otvoren natječaj za nastup u Baču. Prijatelj Ivan rekao je kako bi on volio svirati, a ja sam odmah odgovorila: »Ja ću pjevati, ja, ja, ja«. Tako smo za ovaj natječaj oformili mali sastav od nas troje, te ga nazvali »Ritam vjere«. Nakon tog nastupa i još par probi intenzitet je opao. Pet mjeseci poslije ponovno smo se okupili, s par novih članova. U sljedećem razdoblju članovi su se mijenjali. Ozbiljno smo se dali u posao te smo nedugo nakon osnivanja počeli svirati klanjanja u bolničkoj kapelici, i shvatili smo da su naši talenti usmjereni na pravi put, put na kojem slavimo Gospodina!

Kužiš?!: Tko je došao na ideju da sastav nazovete »Ritam vjere«?

Elizabeta: Oko naziva našeg VIS-a smo se baš namučili. Sve smo rješavali preko mobitela, toga se sjećam, bilo je jako zanimljivo. Imali smo raznih ideja, Ivan je predložio da to bude nešto vezano za vjeru pa smo mi nagađali dok nismo došli do ovog naziva. Svima se iz prve dopao i odlučili smo da to bude naziv. Iako nekad imamo problema s ritmom, bez vjere nikad ne ostajemo.

Kužiš?!: Kako izgleda jedna vaša proba?

Elizabeta: Za početak, kasnimo, jer dosta njih putuje autobusom pa je teže uskladiti vrijeme, ali zato ni ovi iz grada nisu pod manom. Naš susret uvijek započinje molitvom, nakon koje krećemo s upjevanjem, pa krenemo uvijek baviti pjesme. Probu završavamo molitvom, ako stignemo, jer uglavnom svi jure na autobus. Ovo ovako izgleda formalno, no na probama se dešava još mnogo toga, nekad smo jako dobro raspoloženi pa nam sve super

HRVATSKO DRUŠTVO ZA POMOĆ UČENICIMA »BELA GABRIĆ«

Božićna pomoć za srednjoškolce i studente

Hrvatsko društvo za pomoć učenicima »Bela Gabrić« uručilo je tzv. božićnu pomoć za trideset sedam srednjoškolaca i dvadeset jednog studenta. Pokraj toga, posebnu materijalnu pomoć dobila su 4 srednjoškolca, od kojih je jedan posebno talentiran, a troje su u teškoj financijskoj situaciji. Donatori ovogodišnje božićne pomoći su Hrvatsko nacionalno vijeće, Grad Subotica i Veleposlanstvo R. Hrvatske u R. Srbiji. Dio pomoći čine i sredstva donacije »Umjesto cvijeća«, nakon iznenadne smrti *Duje Runje*, u koju se uključilo nekoliko privatnih osoba i institucija. Iako nevelika, ova je pomoć dobrodošla svim članovima korisnicima pomoći Društva »Bela Gabrić«. Svečanost je održana u prostorijama zavičajne kuće Bele Gabrića.

ide, a nekad se znamo zakvačiti te malo posvađati, ali je sve to normalno. Ponekad nam pola probe prođe u razgovoru.

Kužiš?!: Gdje nastupate?

Elizabeta: Nastupamo gdje nas pozovu. Jasno rečeno, ništa ne odbijamo. S tim da na misama ne nastupamo, nego služimo kao duhovni bend koji vodi pjevanje. U početku smo svirali u kapelici, zatim na misama mladih za mir, onda smo krenuli na turneju po Subotici i svirali u većini crkava. Svirali smo na krštenju, vjenčanju, duhovnim obnovama, imali smo i nastup za stare u staračkom domu. Ma gdje nastupali, slavimo Gospodina.

Kužiš?!: Elizabeta, ti si na neki način pokretačica ovog sastava, koliko je VIS napredovao od početaka do danas?

Elizabeta: Mnogo smo napredovali. Vidi se velika razika, na početku smo imali problema zbog nedostatka glazbenog znanja. Duže nam je trebalo da svladamo novu pjesmu, no sada sve to ide mnogo brže i lakše.

Kužiš: Neki članovi su ove godine upisali fakultete. Kako se sada nalazite na probama, je li to utjecalo na vaš rad?

Elizabeta: Tako je, nas petero je u Novom Sadu, što je dosta utjecalo na naš rad. Subotičani vježbaju preko tjedna i mi Novosađani isto tako. Pa se subotom nađemo skupa i vježbamo to što smo radili. Nekad se i ne uspijemo svi skupiti, ali nekako funkcioniramo i trudimo se nastaviti s radom kao što je bilo i prije.

Kužiš?!: Vedrana, ti sviraš gitaru u sastavu, koliko je dugo sviraš i zašto si baš taj instrument odabrala?

Vedrana: Ne bih baš rekla da sam odabrala gitaru. Uvijek sam željela svirati neki instrument, ali nisam ništa konkretno uradila povodom toga. Jednog vikenda, časna Silvana je donijela neke instrumente iz Hrvatske i pitala tko želi učiti svirati gitaru. Ja sam se javila, dobila sam gitaru, a kad sam ju već imala bio je red i naučiti svirati. Gitaru sam počela učiti svirati prije pet godina, a u sastavu je sviram gotovo od samog početka.

Kužiš?!: Ana, prvo si pjevala, a sada sviraš. VIS-u je bio potreban klavijaturist, kako si odlučila da to budeš baš ti? Pošto još i sad učiš svirati, imaju li ostali

članovi razumijevanja za tvoju poneku pogrešku?

Ana: Nije bilo lako donijeti tu odluku s obzirom da nikad nisam učila svirati klavir, ali se to na neki način očekivalo od mene, pošto je moj brat završio nižu glazbenu školu i pošto imam na čemu vježbati, što je veoma bitno. S obzirom da klavir ne sviram niti godinu dana, normalno je da nekad pogriješim, ali moram reći da ostali članovi VIS-a imaju mnogo razumijevanja za to.

Kužiš: Tamara, ti jedina ideš u glazbenu školu, tvoje je znanje vjerojatno mnogo pomoglo i ostalima. Kako si ti postala članica VIS-a?

Tamara: Pridružila sam se VIS-u »Ritam vjere« zahvaljujući kolegici iz grupe i veoma dragoj prijateljici Vedrani Cvijin. Nahvalila me je ostalim tadašnjim članovima. Prvi put su me čuli na Velikom prelu, tada mi je bila audicija i eto sada zajedno s njima slavim Gospoda. Moje znanje jest pomoglo, ali ne puno, iz razloga što su mnogo toga naučili i od Biljane Kovač, jer je i njeno poznavanje glazbe veoma dobro.

Antonija Sudarević

Gdje biti u 00:00h?

Svatko ima različita iskustva s novogodišnjim slavljem, ali zato nikad ne znaš što upravo iduća godina nosi! Samo se treba nadati najboljem, a usput nije loše ni poslati i koje pismo Djedu Božićnjaku

Još jedna godina je još malo pa iza nas. Ova, 2011. godina je bila puna uspona i padova, neki učenici su poboljšali svoj prosjek, neki su ga žalost pokvarili, neki su ljenčarili, dok su se neki borili za svaku moguću peticu. No, to nije tema ovih dana. Ma, tko sad uopće razmišlja o školi?! Ovih dana je aktualna tema – Nova godina i gdje biti te posebne večeri. Bar je do sad bila poznata kao noć koja se najviše iščekuje. Iščekujete li je i vi?

Kao i svake prethodne godine u ovo vrijeme, mlade djevojke svakodnevno razmišljaju o moći te noći. Nadaju se da će taj trenutak provesti u naručju voljene osobe ili, u slučaju ako su »single«, da će imati priliku ukrasti poljubac od te »posebne« osobe u toj »posebnoj« noći. Smatra se da je to noć čuda. Tada je sve moguće. Postoje prinčevi i princeze iz bajki koje su nam mame čitale pred spavanje svake noći kad smo bili mali... Eh, uvijek tako zamišljamo posljednje večeri u godini!

No, možda je to i istina. Svato ima različita iskustva s novogodišnjim slavljem, ali zato nikad ne znaš što upravo ova godina nosi! Samo se treba nadati najboljem, a usput nije loše ni poslati koje pismo Djedu Božićnjaku. Što kažete na to? Imate još fore, još malo pa će Nova!

Pripreme su u tijeku. Bar što se ženskog dijela populacije tiče. Ma, što je muškarcima problem? Oni se samo obuku i gotovi su za sekundu. Nama, nježnijem spolu treba vremena. Naći idealnu haljinu i nije toliko lako. Treba obići sve dućane, isprobati sve to... Uff. Jedva čekam već da krenem i u taj novogodišnji shopping! Bit će zanimljivo. Uhvatila me već neka mala euforija.

Onda gledam - hoću li obući onu crnu haljinu, koja oduvijek predstavlja simbol elegancije. Možda roza? Što kažete? Nekakav prijedlog? Vjerujem (sada se djevojkama obraćam) da i vi zapadnete nekada u ovakav »problem«. Ima velikog izbora na sve strane, ali za tu noć... Mora biti savršena. Mora.

I dalje teku pripreme. Šminka? Našminkati se sama ili ipak otići kod visazistice? Dileme su upravo iz financijskih razloga, jer to je samo jedan dodatni trošak. Mnoge djevojke se tijekom cijele godine šminkaju doma same, toliko da na kraju već same postanu profići u toj svojoj novoj struci. Ne znam da li se slažete... Ali bar u mom okruženju, moje djevojke su postale pravo čudo kada je make-up u pitanju! Nekada im kažem da ću ih poslati negdje na nekakvu obuku. Samo da ih ubedim.

Visoke potpetice. To je sljedeća stvar na papiriću koji se nalazi pred svakom djevojkom koja ima listu – što kupiti za novogodišnju noć? Sljedeća destinacija nakon kupovine haljine koja je kao skrojena za dotičnu damu je - prodavaonica cipela! Krem? Braon? Ipak crno? Koja je to boja potpetica koja ide uz kupljenu haljinu? Jedan

oblačak pun upitnika nalazi se pred djevojkom koja se preznojava u trgovini. Na kraju, kad padne odluka, djevojka sretna odlazi doma i polako počinje sve više iščekivati tu noć!

Netko je spomenuo frizuru? Opet nešto. Nikad kraja iznenađenjima. Što napraviti s kosom? Pa, svaki dan je ravna! Mora se učiniti poneka promjena, a lokne su već tako »last season«. Ideja? I onda djevojka ode kod frizerke i zakaže termin za najluđu noć i to ako je sretne ruke. Termin se mora zakazati mnogo ranije. Jedno mjesec dana ranije. Friz mora biti među prvim stavkama na listi! A na vama je da odaberete hoćete li ipak ravno ili, pak, kakvu glamurnu šik foru!

To nije kraj liste. Vjerujem da ste se ponadali, ali ipak nije... Neke djevojke vole da imaju uredne nokte pa redovito odlaze na manikir, a neke i na pedikir. Njega je vrlo važna i lijepo je vidjeti djevojku koja drži do sebe. Odlazak na manikir također nije besplatan, odnosno ne plaća se zrakom. Ups. Opet ode koja tisuća. Da nastavim dalje... Nadam se da ne boli glava.... Oprostite mi. Ali, to nije sve. Postoje djevojke koje se ne mogu pomiriti s činjenicom da su kad prođe ljeto bijele. Ne baš u potpunosti bijele, ali taman ten sanjaju gledajući svoje slike s mora. Sljedeći korak je solarij! Preplanulost za posebnu noć je učestala pojava. Čujem komentare mnogih djevojaka: »Moram biti crna za Novu godinu«.

Skoro pa smo pri kraju. Evo, imam samo jednu kratku informaciju. Postoje mnogi koji vjeruju u vraćanje ili u, kako se to kaže, bapske priče... Ali za jednu su se mnoge djevojke uvjerile da je ipak ta priča koja kruži desetljećima »pouzdana«. Obući žuti donji veš za sreću tijekom cijele godine. Da, da. To što ste čuli. Kad sam prvi put došla u dodir s ovom pričom, rekla sam: Jeste li sigurni da nije crvena boja? Kažu žuta, žuta. Par mojih prijateljica je probalo i ispostavilo se da su one prave srećnice tijekom svih ovih godina. Ne žele više riskirati s drugim rubljem za novogodišnje slavlje. Jednostavno – žuto! Pa, probajte i vi. Možda se i vama nešto posreći.

I tako smo mi ispregledali listu, otišli i obišli sve trgovine, potrošili mnogo novca... I sad se samo možemo nadati da će sve ispasti u najboljem redu! Mora! Želim svima sretnu Novu godinu!

Donna Diana Prčić

MALI ESEJ O LJEPOTI

Između svojih i pravila čopora

Što znači biti lijep? Prilagođavati se kriteriju većine ili imati nešto svoje za reći?

Lijepa i zgodna manekenka, obučena u smiješno krzno, kožne Versace čizme i noseći u ruci isto tako šik Versace torbicu, pada na pisti. Publika skreće pogled prema drugim djevojkama kako bi izbjegli nelagodu, dok se ponižena ljepotica diže s dna i nastavlja svoj više ne tako pobjedonosni hod.

Svi joj rekoše da je bila prelijepa, da se profesionalno pokazala i da je fenomenalno išetala svoju odjevnju kombinaciju, ali ona je sve vrijeme znala da nije bila dovoljno dobra, da je iznevjerila poslodavca, menadžera i publiku. Sva njezina ljepota pala je u vodu zbog te jedne trivijalnosti. »Bila sam lijepa, ali ne dovoljno. Druge djevojke bile su ljepše od mene. Ljepše su hodale, nosile su ljepše komade, ljepše su izgledale...« Slične misli širile su se u nedogled.

(Ne)prilagođavanje hordi

Što znači biti lijep? Znači li to prilagođavati se kriteriju većine, plitkom i ograničenom pogledu na svijet? Znači li to ponašati se onako kako ti drugi govore da bi se trebao ponašati, govoriti onako kako drugi misle da je pristojno govoriti, trčati za hordom tupih figura i klesati svoju figuru kako bi bila najviše nalik njima? S gledišta čopora, smjeli bismo reći da je to sasvim u redu; prilagođavati se grupi, slijediti njene stavove i razmišljanja, isključivši svaku potrebu za osamostaljivanjem. Ali kao neovisna individua, moram se zapitati – želim li uvažavati tuđe stavove kao svoje, ili možda imam nešto drugo za reći? Želim li pojmiti ljepotu kao što je oni gledaju, ili ću je gledati nekako drukčije? Ja sam stvaram definiciju ljepote, i nitko mi ne može reći da ono što ja smatram da je lijepo zapravo nije, jer je to moje subjektivno mišljenje i moj način prikazivanja sebe i svoje autentičnosti svijetu.

Ogledni primjer

Djevojka dolazi u školu u najobičnijoj sivoj trenirci i opuštenoj, prevelikoj muškoj majici s kačketom na glavi. »Zašto si se tako obukla?« »To djevojke ne trebaju nositi.« »Gdje si vidjela da se to tako nosi?« ... Zašto bi itko morao dopustiti da bi se nešto nosilo? Zašto moram prvo vidjeti nešto od nekoga da bi to bilo validno? Po čemu se mišljenja modnih kreatora, književnih kritičara i profesionalnog šminkera razlikuju od mog? Svi možemo primijetiti vanjsku ljepotu (tj. ružnoću), svi možemo pročitati neko književno djelo i suditi dopada li nam se ili ne. Ukoliko nam se takvo što dopada, nitko nam ne može uskratiti to mišljenje i nitko ne može reći da nismo u pravu i da nemamo ukusa, jer samim izražavanjem vlastitog, stvaramo naš ukus i oblikujemo smisao ljepote.

Kada će pala manekenka moći slobodno ustati, graciozno zamahnuti svojim krznom i reći: »Iako nisam savršena, osećam se prelijepo?« Možda kad se društvu ispere mozak ili kad poubijamo sve koji imaju suprotno mišljenje od našeg, što opet ne bi

ni po jednoj točki bilo ispravno, jer moramo prihvatiti različitost ljudi, njihovu individualnost, zasebnost i njihovu drukčiju ljepotu. Jer prihvatanje čovjeka kao osobe je prihvatanje njegove vanjske, ali i njegove unutarnje ljepote. Istaknuo bih ovo »prihvatanje čovjeka kao osobe«, jer možemo čovjeka prihvatiti i kao životinju, kao potpuno nebitnu stavku u našem životu ili čak kao sjenu. Ukoliko ne prihvatimo njegovu različitost i njegovu originalnu ljepotu, ne možemo ga civilizirano prihvatiti kao osobu.

Naše projekcije

Isto toliko koliko težimo da nas drugi prihvate, da drugi prihvate našu sposobnost za projekcijom vlastite ljepote u vanjski svijet, toliko težimo i za prihvatanjem nas samih, projekcije koju moramo bezuvjetno prihvatiti kao našu i ničiju drugu, prihvatiti kao našu ljepotu i ružnoću, kao naše želje i strahove, kao ono u što vjerujemo i ono u što ne vjerujemo, kao ono što slijepo prihvatamo i ono što provjeravamo, ispitujemo i zastupamo.

I zapravo, nije lako prihvatiti tu projekciju, jer ona katkad može biti ružnija nego što smo to očekivali. Važno je u njoj naći ono što će nam biti najljepše i čvrsto se držati toga. Na kraju, nije bitno je li ta projekcija nas samih lijepa ili ružna, jer će se uvijek naći netko tko će vam reći suprotno i to je, u demokratskom društvu u kojem živimo, sasvim normalno i prihvatljivo. Ključna je stvar da, bez obzira što vam ljudi rekli, uvijek radite na vašoj unutarnjoj ljepoti i ne dopustite da društvo kao multimilijunska horda potpuno različitih mozgova definira oblik ljepote za vas – jer ono to ne može, nije nikada moglo, niti će ikada moći. Ukoliko nemate sjene, ne možete stajati u svjetlu.

Ivan Kovač

OMLADINSKA ORGANIZACIJA PUZZLE GROUP

Integracija kroz druženja i putovanja

Željeli biste otputovati negdje, a da to bude sa zanimljivom ekipom i neobično? Od sada je to moguće, a rješenje je Puzzle Group. Puzzle Group je omladinska organizacija za integraciju mladih u regiji kroz druženja i putovanja. Organizacija djeluje na prostoru bivše Jugoslavije, nudeći jeftine putne aranžmane za najpoznatije europske destinacije. Naglasak se stavlja na financijski dostupne aranžmane mladima, kao i na upoznavanje drugih kultura, što cijeloj ideji daje, između ostalog, edukacijski karakter. Ciljna skupina su mladi od 18 do 32 godine.

Moja iskustva s Puzzle Groupom više su nego dobra. Naime, organizacija je odlična. Na svaku turu ide poseban »puzzle bus« koji ima cijeli svoj profesionalni tim. Za uvijek dobru mjuzu u autobusu pobrnut će se grupa profesionalnih DJ-eva, kao i fotografi koji izrađuju potpuno »ludilo« od slika. Puzzle Group organizira i druženja. Jedno od takvih nedavno je bilo u

Zagrebu, gdje su se okupili mladi iz cijele bivše države. Ukoliko vam se sviđa ovaj koncept putovanja i druženje, postanite i vi dio slagalice!

Više informacija na 063468134 ili na www.puzzlegroup.org

A. Parčetić

VOLONTERSKI KULTUR KLUB FOKUS FONDACIJE

Sudjelujte na izložbi Art kvART

Volonterski kultur klub FOKUS Fondacije poziva mlade subotičke kreativce između 18 i 35 godina da sudjeluju svojim radovima na prvoj prodajnoj izložbi Art kvART, koja će se održati u Modernoj galeriji »Likovni susret« 30. siječnja 2012. godine s početkom u 15 sati i trajat će do 20 sati. Izložba je namijenjena svima koji na ovaj način žele predstaviti svoje radove: nakit, dekoracijske predmete, lampe, slike, fotografije, skulpture, odjevne predmete, stripove i sl.

Na natječaj koji će biti otvoren od 16. prosinca 2011. do 16. siječnja 2012. godine zainteresirani se mogu prijaviti slanjem prijave i pet fotografija predloženih eksponata na adresu: artkvart@yahoo.com.

O izboru radova za izložbu Art kvART odlučuje povjerenstvo u sastavu: Erika Kanjo-Janović, kostimografkinja Dečjeg pozorišta, Nela Tonković, povjesničarka umjetnosti i kustosica Moderne galerije »Likovni susret«, i Gordana Vukov, menadžerica za kulturu

i voditeljica Volonterskog kultur kluba FOKUS Fondacije. Izlagači čiji radovi budu izabrani za sudjelovanje na izložbi o rezultatima natječaja bit će obaviješteni najkasnije do 24. siječnja 2012. godine. Sudjelovanje na Art kvART-u je besplatno, a broj sudionika ograničen.

Inicijatorice ovog zanimljivog događaja su članice Volonterskog kultur kluba Ivana Perić i Smiljka Tica koje već nekoliko mjeseci volontiraju u Modernoj galeriji »Likovni susret«, a koje će ovom prigodom također izložiti svoje radove. Plakate za natječaj i izložbu dizajnirala je Ivana Perić. Izložbu Art kvART samostalno organiziraju članovi Volonterskog kultur kluba FOKUS Fondacije, uz potporu Moderne galerije »Likovni susret« i FOKUS Fondacije iz Subotice.

Ovo je prilika za mlade neafirmirane subotičke umjetnike i kreativce da izlože svoje radove i promoviraju svoju umjetnost.

KARLO HUBAI, BIKIKLIST

Sportom protiv dijabetesa

Velika većina ljudi misli kako je lako voziti i baviti se biciklizmom, međutim nije baš tako.

Za biciklizam trebate sazrijeti, biti psihički stabilniji

Karla Hubaia upoznala sam u Novom Sadu, gdje je došao prije nekoliko godina na studij. Danas je apsolvent na Fakultetu tehničkih znanosti. Osim što je dobar student, Karlo se bavi i biciklizmom. O ovom zanimljivom sportu, kojim se ujedno bori protiv dijabetesa od kojeg boluje, razgovarali smo s ovim zanimljivim mladim čovjekom.

Baviš se biciklizmom već nekih desetak godina. Zašto si izabrao baš ovaj sport?

Svi smo učili voziti bicikl kada smo bili mali, tako i ja. Prvo je to bio mali bicikl za djecu i to s pomoćnim točkovima, tako to kreće. Tako mogu reći da je ljubav prema biciklizmu rođena još od moje druge godine. Malo ozbiljnije sam ipak krenuo kada sam dovoljno dorastao biciklu kojeg sam dobio na poklon, s nekih desetak godina. Pravim biciklizmom se bavim već nekih desetak godina, i malo intenzivnije od kada sam obolio od dijabetesa tipa 1.

Je li biciklizam jedan od načina da se boriš protiv te bolesti?

Mogu tako reći, mada sam se biciklizmom počeo baviti nekih godinu dana prije nego što sam obolio. Vjerojatno sam nastavio i to intenzivnije zbog dijabetesa. Jest, to je neki moj način na koji ga pobjeđujem, jer tako održavam šećer pod kontrolom. Fizička je aktivnost najbitnija u pobjeđivanju ove bolesti.

Ti si tzv. licencirani biciklist. Što to znači?

Da, ja sam licencirani biciklist, to kod nas znači da sam profesionalni biciklist, međutim u svijetu je to malo drugačije. Ja bih u Europi bio amaterski biciklist. Postoje rang liste, međutim ne bavim se rangiranjem. Za mene osobno uspjeh je destinacija koju počnem i koju završim. Brojka meni ne znači ništa. Bitan je osjećaj kada nešto završiš. Bitno je sudjelovati.

Bio si jedno vrijeme i trener. Što mladi trebaju znati o ovom sportu?

Vožnja bicikla ne podrazumijeva samo okretanje pedala. Treba naučiti pravilno voziti, gurati pedale. Veliki protivnik biciklizma je vjetar i treba naučiti kako voziti

i pod tim uvjetima. Sve se to svlada. Veliki oslonac je na rukama. Trebate znati sjediti, dok vozite duge destinacije. Velika većina ljudi misli kako je lako voziti i baviti se biciklizmom, međutim nije baš tako. Za biciklizam trebate sazreti, biti psihički stabilniji. Najbolje vrijeme za početak je ipak malo kasnije nego u ostalim sportovima, s nekih 16-17 godina.

Koja ti je najduža destinacija koju si prešao?

Bio sam ambiciozan pa sam krenuo prema moru, prema Crnoj Gori. Trebalo mi je malo više od dva dana sa stankama, bio sam ponosan što sam prešao toliku destinaciju. Bilo je to veoma interesantno iskustvo. Naoružao sam se sokovima i hranom i svim onim što mi je bilo potrebno zbog

čanje. Preplivao sam 3.800 metara, vrijeme je bilo 01:41:25, vozio bicikl 180 km, vrijeme je bilo 06:46:44, i trčao 42.195 m – vrijeme 05:48:23. Ukupno vrijeme mi je bilo 14:39:1. Ta je utrka kao triatlon, samo što se zove Ironman utrka, i za tu utrku sam jako mlad. Najbolje rezultate postižu stariji sudionici, jer je to ipak utrka izdržljivosti. Veoma je interesantno da su i žene u ovom sportu jako dobre. Međutim, nema ih puno, pa vjerojatno nemaju motivaciju natjecati se. Za ovakvu vrstu utrke treba se jako dugo spremati, nekih godinu dana. Prije nego što sam otišao bilo je pitanje hoću li ići, zbog raznih prepreka. Na kraju je ispalo sve OK.

Ove sam godine išao također na Ironman Nagyatad, skupa s još dvojicom, kao

dijabetesa. To je bila destinacija s prekidima, ali bez prekida sam vozio prema Vršcu ljetos. Pitaju me: Kako ti padne na pamet otići negdje? Jednostavno, probudim se s tom idejom i ukoliko je mogu realizirati isti dan, uradim to, a ako ne mogu iz nekog razloga, ostavim je za sutradan.

Prošle si godine sudjelovao u Mađarskoj na zanimljivoj utrci Ironman Nagyatad...

Prošle sam godine bio na toj utrci, to podrazumijeva plivanje, vožnju biciklom i tr-

šafeta. Ja sam vozio bicikl. Namjera nam je bila podizanje svijesti kod ljudi o dijabetesu. Sva trojica sudionika smo sportaši i bolujemo od ove bolesti. Dokazali smo da možemo i da smo uspjeli u našoj namjeri, a najbitnije je da smo utrku izveli do kraja. Kad pogledamo vrijeme, bili smo negdje u drugoj polovici. Ali nama to nije bilo bitno, bitno je da smo uspjeli.

Anita Klinac

KUŽIŠ ?!

Gibbonni

Najveći albumi hrvatske pop glazbe: Gabi Novak - »Pjesma je život moj«

Antologija u jazz maniri

Piše: Robert Tilly

Ako prvom damom hrvatskoga popa i donekle jazza obilježimo Josipu Lisac, a onom rocka, bluesa, i opet, donekle, jazza, Zdenku Kovačiček, nedvojbeno je da je Gabi Novak prva dama hrvatske šansone i onoga što se nekada nazivalo »zabavnom glazbom«.

Ovo nikako ne znači da Gabi Novak nije vrsna interpretatorica jazz glazbe, naprotiv, to je dokazala mnogim festivalskim nastupima, jam-sessionima i albumima, od kojih se na poseban način izdvaja ovaj iz naslova »Pjesma je život moj«, objavljen 2002. u izdanju zagrebačkog Aquarius Recordsa.

Prije negoli se osvrnemo na ovaj album, za vas mlađe nekoliko osnovnih podataka o ovoj velikoj pjevačici. Nakon djetinjstva provedenog u Berlinu i na Hvaru, Gabi Novak se seli u Zagreb gdje pohađa osnovnu školu i diplomira na Školi primijenjene umjetnosti (grafički odjel). Neko vrijeme radi u »Vjesniku«, a zatim u »Zagreb filmu« kao crtačica i scenografkinja. Povremeno posuđuje glas animiranim likovima pa je privukla pozornost maestra Bojana Adamiča, koji je u travnju 1957. poziva na prvi koncert u Ljubljani. Od prvog albuma »Pjeva Gabi Novak« (1961.) ostvaruje niz zapaženih interpretacija, najčešće na festivalima zabavne muzike u Zagrebu i Opatiji. Otkako je krajem pedesetih u Zagrebu sudjelovala na jam sessionu s Louisom Armstrongom i pjevala s Kvartetom Boška Petrovića, do nastupa na jazz festivalima na Bledu i saradnji s Herbom Gellerom, Johnom Lewisom, Artom Farmerom, Garyjem Burtonom, što samo dokazuje ranije iznešenu tvrdnju o njejoj vrsnoj snalažljivosti u jazz vodama, Zagrebačkim Jazz Kvartetom i B. P. Conventionom (uključivši vokalnu verziju Prohasnike »Intime«), Gabi Novak uvijek je podsjećala kako je njezin vokalni stil deriviran iz popularnog jazz na tragu Doris Day, Peggy Lee i Helen Merrill. Premda je u sedamdesete ušla hitom Hrvoja Hegeđušića »Gazi dragi, srce moje«, to desetljeće obilježila je osobnom i profesionalnom vezom s Arsenom Dedićem koja traje do danas. Njegove uglazbljene pjesme Željka Sabola, Drage Britvića i Zvonimira

Goloba pritajenu su, ali su uvjerljivu vokalnu emocionalnost Gabi Novak dijelom usmjerile šansoni.

Kad se činilo da će pjevački opus Gabi Novak biti zaokružen antologijama »Retrospektiva« (1993.) i »Adrese moje mladosti« (1997.), ona se 2002. javila dvostrukim CD-om obrada kompozicija Arsena Dedića i standarda s početka karijere u društvu dvostruko mlađih sudionika zagrebačke jazz scene predvođenih sinom Matijom Dedićem. Album pod nazivom »Pjesma je život moj« 2003. je dobio četiri Porina, među njima i za album godine. Tim zapaženim kreativnim uzletom nadomak 50. obljetnice umjetničkog života Gabi Novak potvrdila je da su njezine vokalne kvalitete ostale ne samo netaknute prolaskom vremena, nego i otporne na generacijske i (po)modne mijene unutar hrvatske popularne muzike u kojoj nijednoj drugoj pjevačici nije uspjelo natkriliti luk između šlagerskog sentimenta pedesetih godina prošlog stoljeća i suvremenog senzibiliteta slušatelja u novom mileniju.

Skladbe na ovom albumu aranžirane su u osebujnoj jazz maniri, premda im se ne može negirati šansonjerski »šmek«, na kojemu bi joj i nešto mlađe kolegice, poput, primjerice, Josipe Lisac imale za-

vidjeti. Također je prisutan nemali utjecaj smooth stila. Na albumu se našle numere: Ni ti, ni ja; Za mene je sreća (Toquinho, Morales); Netko bdi je nadamnom (G. Gershwin); Pjesma je bila život moj; Slavit ćemo sami (Privšek-Dedić); Kuća za ptice (Arsen Dedić-D. Britvić); Karavan (Ellington); U registraturi, Pusti me da spavam (A. Dedić-Ž. Sabol). Numera Sve što znaš o meni (A. Dedić), efektni je završetak albuma u jazzy minimalističkoj maniri, sa samo raskošnim Gabinim vokalnim bravurozama i škrtom ali funkcionalnom pratnjom sina Matije za glasovinom, koji potpisuje i aranžman. Inače, na albumu svira sjajna ekipa glazbenika: Matija Dedić (glasovir, klavijature, producent albuma), Mladen Baraković (kontrabas), Milo Stavros, Jadran Dučić - Čičo i Krunoslav Levačić (bubnjevi), Miro Kadoić (flauta), Anto Gelo i Freddie J. Cooper (gitara), Marko Križan (sopran saksofon), Saša Nestorović (tenor saksofon) i vokalistica Maja Vučić.

»Pjesma je život moj« jest album za istinske sladokusce, a vama mlađima bi mogao biti interesantan za upoznavanje s time kakva je glazba u neka (makar estradno) sretnija vremena dominirala radijskim etrom.

SUPERMAN

Iscjelitelj koji je smetao medicini

Bruno Gröening

Bruno Gröening, rođen 1906. u Danzigu, Njemačka (današnji Gdanjsk, Poljska), a preminuo 1959. u Parizu, Francuska, široj njemačkoj i europskoj javnosti postao je poznat kao iscjelitelj 1949. godine.

Nakon teškog djetinjstva zbog teškoća koje su zahvatile Njemačku tijekom i nakon Prvog svjetskog rata, zatim krize između dvaju ratova, godine 1943. Bruno Gröening je u dobi od 37 godina bio mobiliziran u Wehrmacht, vojску Trećeg Reicha. Zbog njegovog pacifističkog stava koji je ležao duboko u njegovom religijskom osjećaju došlo je do komplikacija i čak prijetnje ratnim sudom. Ali je na kraju ipak otišao na istočni front, gdje je i dva puta ranjen te je dospio u rusko zarobljeništvo i zadržan u logorima, gdje je na zagonetan način uspijevao izliječiti mnoge zarobljenike. Njegova jaka unutarnja potreba da pomaže dovodila ga je do konflikata s upravom logora, a smrt je izbjegao jer su se neki ruski oficiri zauzeli za njega i spasili ga od strijeljanja.

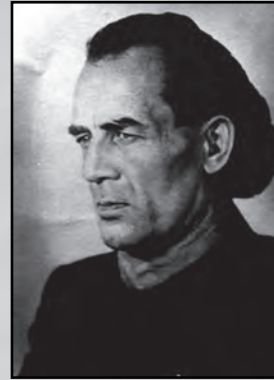
Nakon što je koncem 1945. godine bio je pušten iz zarobljeništva vraća se u Zapadnu Njemačku i slijedi teško poslijeratno razdoblje. Skupa s drugim izbjeglicama utemeljuje »Radionicu za pomoć prognanicima« te se prirodom tog posla susretao s mnogo ljudi, od kojih su neki doživljavali iscjeljenja. Broj poziva bolesnika se povećavao, što je dovelo do toga da su se potrebiti počeli okupljati ispred njegova stana u mjestu Herford. Bruno Gröening je pričao ljudima o Bogu, a njegove su riječi izazivale čuda: bolovi bi nestajali, slijepi bi ponovno progledali, paralizirani bi se dizali iz kolica ili bi odbacivali štake i neometano bi opet mogli hodati. Ubrzo više nisu dolazili samo bolesnici iz okolice, već i iz drugih krajeva Njemačke i inozemstva, u nadi da će zahvaljujući ovom čovjeku ponovno zadobiti svoje zdravlje. Zabilježeno je kako je u Herfordu od ožujka do lipnja 1949. godine bilo 5.000 ljudi koji su tražili iscjeljenje i svakodnevno se okupljali. Zatim se od kraja kolovoza do sredine rujna 1949. na Traberhofu kraj Rosenheima, koji je dobio na raspolaganje od jednog čovjeka kojemu je pomogao, masa uvišestručila. Svjedoci tog vremena bili su dirnuti tim unutarnjim izražajem vjere u Boga, koja se putem Brune Gröeninga ponovno rasplamsala u tisućama ljudi koji su tražili pomoć. Mnogi su se počeli nakon dugo vremena opet moliti. Često je ta pobuđena vjera ujedinjavala cijelu masu, katolike i protestante koji su spontano pjevali vjerske pjesme.

Nasuprot tome stajale su žestoke reakcije nadležnih službenih liječnika i mnogih državnih tijela. Početkom svibnja 1949. godine zabranjeno mu je djelovanje unatoč stavu superintendanta mjesne župe Kunsta koji je jedno vrijeme predsjedavao komisiji za provjeru i koji je izjavio da se Gröening stavio na raspolaganje jednoj liječničkoj komisiji u Heidelbergu koja je kod provjere njegovih iscjeljivanja došla do pozitivnog rezultata, ali mu ipak nije oslobodila put za djelovanje. Dakle, Bruno Gröening je odabrao misiju pomaganja zdravstveno oronulim ljudima dotučenih ratom kroz duhovnost, te je zbog toga bio na udaru oficijelne medicine, a posebice jer nije tražio konkretnu financijsku nadoknadu za svoju pomoć. S obzirom da nije odbijao ljude, te da od njihovih silnih poziva nije mogao raditi, bio je upućen na gostoprimstvo i dragovoljnu pomoć drugih. No, među njegovim pomagačima bilo je i koristoljubih ljudi i menadžera koji su mu napravili mnogo problema.

S obzirom da mu je brak zbog ovih događanja propao, godine 1955. se ponovno oženio jednom Francuskinjom koja je izjavila kako ju je uvjetovao da su mu bolesnici na prvom mjestu, a ona tek nakon njih. Zbog stalnih pritisaka liječničkog establišmenta prijatelji Brune Gröeninga su puno radili na tome da se ozdravljenja dobro dokumentiraju. No, u siječnju 1959. godine Gröening je umro, a sudski spor je obustavljen bez konačne presude.

I nakon 50 godina, nije zaboravljen. Postoje skupine ljudi širom Europe koji šire njegovu riječ, prikazuju dokumentarne filmove i pozivaju ljude na povratak Bogu. Primjerice, prošle je godine Slobodna Dalmacija objavila kako je u Splitu tijekom proteklih 10 godina ozdravilo oko 160 bolesnika zahvaljujući takvoj pomoći, koja nije vezana ni uz koju formalnu vjeru, naciju, ideologiju ili filozofiju. Od nedavna se i u Srbiji okupljaju poštovatelji djela Brune Gröeninga, između ostalog i u Subotici.

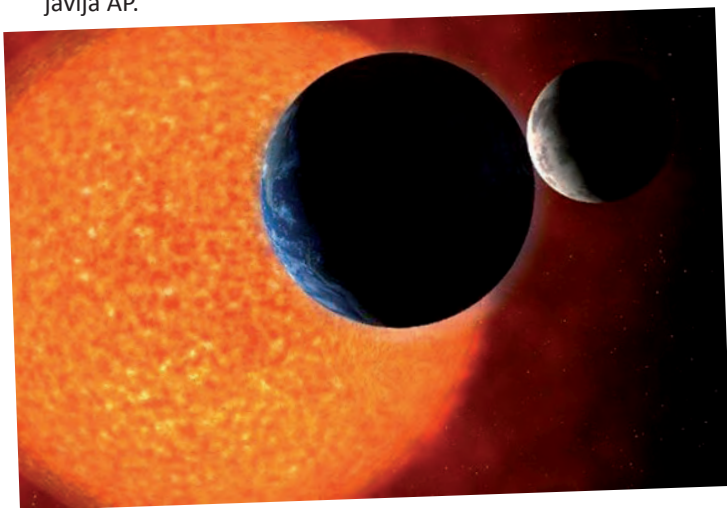
N. P.

HI TECH / ZNANOST

Dvije nove »Zemlje«

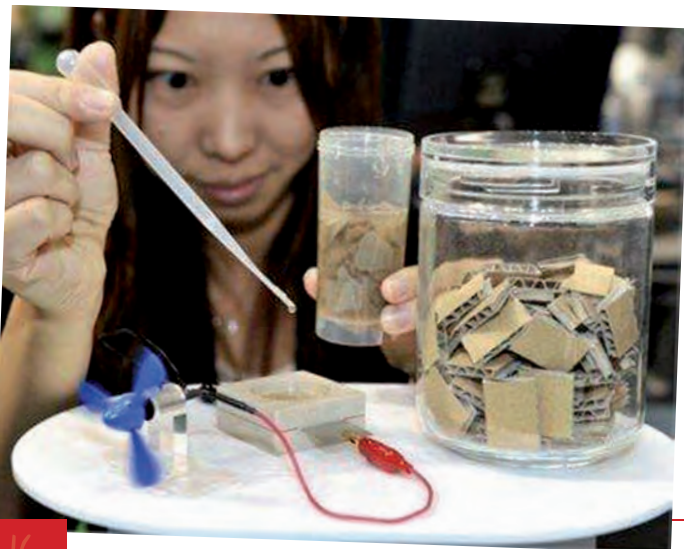
Znanstvenici su otkrili dva planeta veličine Zemlje izvan Sunčeva sustava, u orbiti zvijezde udaljene 950 svjetlosnih godina. Ovaj pronalazak ohrabrujući je znak u daljnjem istraživanju mogućeg postojanja života u drugim dijelovima svemira, javlja AP.

»Otkriće je pokazalo kako planeti slični Zemlji postoje te da ih je moguće pronaći teleskopom Kepler«, smatra Francois Fressin iz Harvard-Smithsonian centra za astrofiziku u Cambridgeu. Dva pronađena planeta najmanji su tako daleko otkriveni planeti u orbiti zvijezde slične našem Suncu. Znanstvenici traže planete Zemljine veličine kao potencijalne domove izvanzemaljskog života. Jedan od otkrivenih planeta u promjeru je samo tri posto veći od Zemlje, dok je promjer drugoga oko devet desetina Zemljinog promjera.

Papirnat eko baterije

Sony je na sajmu Eco-Products 2011 u Japanu demonstrirao funkcionalni prototip zanimljive ekološke baterije. Sonyjeva baterija sastavljena je od komada papira i kartona urojenih u posebnu otopinu, a demonstrirani prototip proizvodio je dovoljno energije za pokretanje malenog ventilatora.

Sama otopina sadrži vodu i enzim celuloze, koji pretvara papir u šećer glukozu, a isti je potom uz pomoć drugih enzima i kisika pretvaran u vodikove ione i elektrone koji predstavljaju gorivo za samu bateriju.

Demonstrirana baterija dostatna je za napajanje manje zahtjevnih uređaja (poput glazbenih svirača), no koncept i ekološka prihvatljivost mogli bi biti zanimljivi za komercijalizaciju tehnologije u budućnosti.

TOPLA godina

U posljednjih 15 godina na Zemlji je zabilježeno čak trinaest najtoplijih godina otkada su počela mjerenja temperatura, priopćila je Svjetska meteorološka organizacija (WMO).

Ova godina je, nakon rekordne 2010., deseta najtoplija godina na planetu od kada su počela mjerenja 1850. godine, a istovremeno je ove godine ledeni pokrivač na Arktiku dosego najnižu razinu u povijesti, rečeno je na konferenciji UN-a

o klimatskim promjenama u južnoafričkom gradu Durbanu. Prosječna temperatura posljednjeg desetljeća dugoročno je viša za 0,46 stupnjeva Celzijevih od prosjeka. Generalni tajnik WMO-a Michel Jarraud rekao je da je »naše znanje manjkavo, ali nedvosmisleno pokazuje da se klima u svijetu zagrijava«. U istočnoj Africi je zbog jake suše umrlo na desetke tisuća ljudi, Azija je bila pogođena velikim poplavama koje su odnijele brojne živote, a 14 odvojenih vremenskih katastrofa u SAD-u izazvalo je štetu koja je procijenjena na po milijardu dolara za svaku od njih.

Neutrini brži od svjetlosti

Europski znanstvenici ponovili su test s neutrinima koji je pokazao kako putuju brže od brzine svjetlosti. Test je potvrdio ranije rezultate. Na prvu vijest o tome da spomenute subatomske čestice putuju brže od brzine svjetlosti, fizičari diljem svijeta različito su reagirali, no većina je bila kritički nastrojena prema tada objavljenim rezultatima.

Za konačnu i više-manje nepobitnu potvrdu, trebat će test izvan projekta OPERA, no drugo testiranje zasigurno je »skresalo« broj fizičara skeptika, koji su još u rujnu proglasili prvo testi-

ranje pogreškom u mjerenju. Među tim mogućim pogreškama, neki od kritičara su sugerirali da su neutrini, koji su proizvedeni u CERN-u, odaslani u preširokim snopovima, koje je nemoguće precizno mjeriti. Znanstvenici projekta OPERA stoga su posljednjih tjedana zgusnuli te snopove, a mjerenja su pokazala iste rezultate – neutrini i dalje stižu 60 nanosekundi prije. Jedna moguća pogreška tako je otklonjena.

Inače, moderna fizika umnogome počiva na brzini svjetlosti kao konačnoj brzinskoj granici. Ukoliko se drugdje u svijetu potvrde ovi rezultati, moguće je da će se fizika kakvu poznajemo morati iznova pisati, prenosi dnevnik.hr.

Britanska djeca programeri

Školska djeca u Britaniji će uskoro početi učiti programirati. Učenje računalnih znanosti mora postati usmjerenije prema modernim potrebama, objavila je tamošnja vlada. Britanska vlada smatra kako je sadašnje poučavanje informacijsko-komunikacijskih tehnologija »nedovoljno i da mu je potrebna reforma«.

Poziv na promjenu došao je kao odgovor na izvješće zasnovano na istraživanju kako se poučava tehnologija u Velikoj Britaniji. Bez reforme britanski radnici će ostati uskraćeni za ključne vještine koje im omogućavaju da budu konkurentni na tržištu rada. Google, Microsoft, Sony, Nintendo, Sega, Electronic Arts, Activision, Talk Talk i Guardian Media Group - svi su podržali nacionalnu kampanju u Britaniji za promjenu u poučavanju informacijsko-komunikacijske tehnologije u školama.

Majica za »bubnjare«

Tinejdžeri često koriste parole na majicama kako bi iskazali svoj bunt ili otpor prema nečemu ili barem kako bi iritirali starije generacije, međutim ova majica s ugrađenim električnim bubnjevima nešto je posve novo.

Majica omogućava onome koji je nosi da kreira ritam bubnjeva, tzv. petlju (loop), slično kao kod disko

muzike. Na taj način majica se pretvara u ritam mašinu. Ritam mašina je elektronski instrument koji služi za stvaranje zvukova bubnja, a programirana je za ponavljanje ritmičkih obrazaca kako bi glazbenici koji sviraju ostali »u tempu«.

Dovoljno je prstima tapkati po »jastučićima« na majici čime će se osloboditi zvuk preko malenih zvučnika uz pomoć minijaturnog pojačala koji dolaze s majicom.

Svaki od sedam takvih »jastučića« koji reagiraju na dodir može proizvesti devet različitih zvukova. Ako nosite ovu majicu moći ćete snimiti zvuk bubnjeva u trajanju od najviše tri minute - bilo da je riječ o zvukovima bubnjeva iz disko muzike, rocka, techna ili klasičnog jazz.

Ovu majicu napajaju četiri AA baterije i za pravo čudo može se prati i u perilici.

B6 vitamin

Piridoksin ili vitamin B6 nužan je za sintezu ili metabolizam gotovo svih neurotransmitera – kemijskih tvari u ulozi komunikacijskih sredstava među živčanim stanicama. Jedete li namirnice koje njima obiluju?

Manjak vitamina B6 uzrokuje umor, nervozu, osjetljivost, depresiju, nesanicu i otežano hodanje. Osim toga, s nedostatkom ovog vitamina su povezane i vrtoglavice, neuritis, neuralgije i sindrom karpalnog tunela.

Dugotrajna uporaba lijekova koji sadrže fenitoin ili succinimide može smanjiti razinu piridoksina u krvi. Antidepresivi, neki lijekovi protiv raka, oralna kontracepcija te lijekovi protiv tuberkuloze također mogu smanjiti razinu vitamina B6. Stoga je mudro prije uzimanja lijeka pitati liječnika utječe li on na razinu nekih važnih hranjivih tvari u tijelu.

Za liječenje deficijencije ljudi obično uzimaju dodatke prehrani, ali pritom morate paziti da ne pretjerate, jer predoziranje može dovesti do gubitka pamćenja.

Hrana bogata vitaminom B6 jest: meso, riba, krumpir, banane i mahunarke (grah, grašak, leća i soja). Imajte na umu da su zapravo svi vitamini B kompleksa (tiamin, riboflavin, niacin, piridoksin, vitamin B12, folna kiselina i biotin) važni za održavanje zdravlja mozga i živčanog sustava, piše magazin.hr.

Najgora lozinka

Izaberi riječ »lozinka« za svoju online lozinku i nije baš najbolja ideja. Dapače, to je najgora lozinka koju možete izabrati. »Lozinka« (password) je prva riječ na godišnjoj listi najgorih internetskih lozinki koju je objavila tvrtka SplashData, piše Mashable. Primjerice, lozinku »lozinka« s brojem nula je mnogo pametnije izabrati.

Alan Ford uživo u New Yorku

Bolje živjeti sto godina kao milijunaš nego sedam dana u bijedi!

Upravo je kulturni strip Alan Ford ono o čemu čovjek može razmišljati šecujući se mnogim ulicama New Yorka i zagledajući one kutke i ljude ovoga velegrada kojih nema baš toliko u holivudskim filmovima iz opusa »zavolimo Ameriku«

Blještavilo Amerike iznutra izgleda drugačije nego izvana. Manje šljasteće. Jest ovdje puno toga ljepše i bolje nego kod nas, ali ne sve. Hollywood, ta tvornica najvećeg američkog brenda – američkog sna – uradio je puno u prethodnih 60-70 godina, no ipak premalo da bi se neki od košmara iz toga sna mogli tek tako sakriti. Pogotovu ako ste tu, na licu mjesta, što znači da vlastito mišljenje gradite na vlastitom iskustvu, a ne na slici debelo plaćenih filmskih redatelja.

Generacija kojoj pripada autor ovoga teksta odrasla je uz bitno drugačije kulture nego generacija njihovih roditelja, pa možda malo tko od čitatelja Kužiša zna

nešto više od Alanu Fordu i legendarnoj grupi TNT. A upravo je strip Alan Ford ono o čemu čovjek može razmišljati šecujući se mnogim ulicama New Yorka i zagledajući one kutke i ljude ovoga velegrada kojih nema baš toliko u gledanim filmovima iz opusa »zavolimo Ameriku«. Itekako ovdje ima zapuštenih lokala poput cvjećarnice iz stripa, siromašnih i nesretnih ljudi koji tumaraju okolo tražeći milostinju, sitnih prevaranata za koje je 100 dolara veliko kao kuća. Nisu svi gradski oci koji se baškare u izobilju, mnogi hodaju u iznošenim odijelima i iskidanim cipelama, a narodne kuhinje po crkvama i drugim objektima rade punom parom. Zbog toga, zbog te

neke druge Amerike, i radi onih koji kod kuće maštaju o boljem životu negdje drugdje, evo nekoliko riječi o tome kulturnom stripu iz 70-ih i 80-ih godina prošloga stoljeća, čiji su junaci ne samo bili tipični za ono vrijeme, nego uvjeti u kojima su radili, a posebice živjeli, u SAD-u postoje i danas.

Glavni i sporedni likovi

Alan Ford je satirični talijanski strip koji je počeo izlaziti 1969. godine, a čije su radnje u osnovi smještene u New Yorku, premda likovi često putuju po Americi, ponekad i po drugim kontinentima. Priča je to o tajnoj grupi TNT, koja rješava brojne kriminalne i antidržavne situacije, naravno uspješno, i to uvijek bolje od regularnih državnih tajnih i javnih službi. Ipak, suština priče je u izvrnutoj stvarnosti, kojom se glavni junaci, bolje reći autori stripa, izruguju tadašnjem američkom establišmentu, a sve to skupa može biti aktualno i danas. Sjetimo se samo epizode u kojoj grupa nešto prčka u jednoj latinoameričkoj državi, gdje lokalni diktator, marioneta američke vlade, za svoj račun i za račun svojih moćnih zaštitnika i nalogodavaca, pljačka vlastiti ionako jadan i gladan narod. Poznato i iz sadašnjeg vremena, zar ne?

Grupu TNT čine autoritativni vođa, matori paraplegičar u kolicima imenom Broj Jedan, koji se živo sjeća, iz prve ruke, svega što se zbivalo kroz povijest unazad tisuća godina; zatim omaleni, iskompleksirani i čangrizavi Bob Rock; sitni lopov i prevarant gospodskih manira Sir Oliver, ludi izumitelj Grunf, čiji originalni izumi za nula dolara uvijek rade, ali ne onako kako bi trebali; lijeni Šef, te bolešljivi i vječito na samrti starac Jeremija. I da, naravno, Alan Ford, mladi poštenjak koji je toliko nespretni i naivan da je zapravo pravo čudo kako može biti uspješan u svojim tajnim špijunskim zadacima.

Ovo su glavni likovi, a od sporednih likova nabrojiti ćemo samo nekoliko najvažnijih, tj. one koji se češće pojavljuju u stripu: Susjed, stari umirovljenik koji stalno sluša radio i svađa se s članovima grupe TNT, Inspektor Brok, policijski inspektor skromnih sposobnosti koji često traži pomoć od Broja Jedan, gradski vijećnici, pokvareni političari koji gledaju samo svoje interese, General War, dobro plaćeni naručitelj poslova, Sigmund Listić, uvijek pripiti poštari, Brenda, djevojka iz sirotišta u koju je nesretno zaljubljen Alan Ford, Bing, lik s kojim Sir Oliver često telefonski

dogovara preprodaju ukradene robe, Hipnos, siromašni učitelj klavira koji stanuje kat iznad sjedišta grupe TNT, Samoubojica koji se uvijek pokušava (bezuspješno) ubiti, Tim, Tom i Tumb, braća Boba Rocka, te Lamp, izumitelj koji je bio član podružnice grupe TNT u Los Angelesu, i mnogi, mnogi drugi.

Kao članovi grupe TNT pojavljuju se i papiga Klodovik, pas Nosonja, zamorac Skviki, zmija Xerex i mačak Prudy.

Aktivnosti i djela

Grupa TNT bavi se razotkrivanjem kriminalaca i neprijatelja države, a ono zbog čega su ovoga puta tema u ovim novinama, jesu uvjeti i okolnosti u kojima ti junaci žive i rade. Sjedište grupe je zapuštena cvjećarnica u središtu New Yorka, na Petoj aveniji, ali to je samo paravan za njihove tajne aktivnosti. U cvjećarnici nikad nema cvijeća i nikad ništa ne prodaju, žive u bije-

di, rade za minimalnu plaću (1 dolar često biva nedostižan) iako Broj Jedan masno naplaćuje angažman svoje ekipe. Obučeni su otrcano, odijela su im zaštopana, đonovi na cipelama probušeni, džepovi uvijek prazni. I naravno, uvijek su gladni.

Čitav New York u stripu je prikazan u svojim kontrastima: bogati su bogati i svakim danom sve bogatiji, a siromašni su siromašni i svakim danom sve siromašniji. Jedan od najoriginalnijih nespomenutih sporednih likova svakako je Superhik, smetlar i alkoholičar koji krade od siromašnih da bi davao bogatima. I to je zapravo najbolji primjer Alan Fordove satire.

Od vremena kada je izlazio pa do danas, čini se kako ovako uspješnog satiričnog skeniranja američkog društva nije bilo, bar ne u pisanoj formi. Šteta je: što se strip Alan Ford nikad nije primio u SAD-u, tj. primio se samo u Italiji i bivšoj SFRJ; što strip više ne izlazi u originalnom obliku, s originalnom pričom, crtežom i tekstom, iako se reprinti mogu kupiti u Hrvatskoj (17 kuna za paketić od po dva sveska).

Strip Alan Ford stvorili su scenarist Luciano Secchi, pseudonim Max Bunker, i crtač Roberto Raviola, pseudonim Magnus. Nakon 75. broja Magnusa kao crtača zamjenjuje Paolo Piffarerio. Kasnijim raznim promjenama crtača i scenarista izgubili su se i mnogi sporedni likovi koji su stripu davali dodatnu draž, a sam strip postajao je manje popularan. Bio je izdavan u Francu-

Genijalne izjave likova iz stripa

Ako želiš pobijediti, ne smiješ izgubiti.

Bolje živjeti sto godina kao milijunaš nego sedam dana u bijedi.

Tko vrijedi leti, tko leti vrijedi, tko ne leti ne vrijedi.

Nadgrobnik spomenik: Ovdje leži, nigdje ne bježi, jer nije svježi.

Zatvoreno zbog smrdi. (d prekríženo, umjesto toga dopisano t)

Nadgrobnik spomenik: Zaboravio disati.

Natpis s Grunfove majice: Ako ugledate duha napijete se PIK piva do uha!

Raditi, raditi, a poslije spavati.

Nikad stati, osim kad se mora.

Bolje nečastan uzmak nego častan poraz.

Tko hoda, ne trči.

Na štrajkaškim transparentima: Bunimo se i štrajkamo, Štrajk u znak protesta, Kruha i čokolade, Više novaca i više vina.

Ne predaj se nikad, osim kad moraš.

Dijalog

Sir Oliver: Zamisli jedan broj.

Naivac: Pet.

Sir Oliver: Sedam, izgubio si.

skoj (ali je zbog slabe popularnosti ukinut nakon dvanaest izdanja), Danskoj (ukinut nakon samo šest epizoda), Brazilu (doživio samo tri izdanja) i u bivšoj Jugoslaviji.

U Hrvatskoj je Alan Ford objavljen svega nekoliko mjeseci nakon talijanske premijere. Izlazio je pod okriljem Vjesnika, a za odličan prijevod bio je zaslužan danas pokojni, genijalni Nenad Brixy. Njegovi su prijevodi bili toliko dobri, da su rječnik, izjave, natpisi i izrazi iz Alana Forda postali zaštitni znak toga stripa, pa i šire, toga vremena. Alan Ford preveden je 90-ih i na srpski jezik, ali nakon Brixyjeva prijevoda na hrvatski to je djelovalo više nego otužno.

Tomislav Perušić

INTERVJU: Jelena Rozga

I teški trenuci dio su uspona

Razgovarala: Anita Klinac

*Najljepše mi je na pozornici,
kad sam pred svojim dragim
fanovima. Da nije njih ne bi
bilo ni mene kao pjevačice
i zahvalna sam im za tu
ljubav koju mi pružaju*

I sama bi rekla da se snovi ostvaruju, ukoliko vjerujete u njih. Iako je tijekom njezine karijere bilo uspona i padova, njezini su se snovi zasigurno ostvarili. Markar što se tiče glazbene karijere, koju je započela prije 16 godina, kada je dobila poziv da pjeva u jednoj od najpopularnijih tadašnjih grupa, Magazin. Do tada uspješna balerina prihvaća poziv i postaje njihova članica. Ipak, 2006. godine na Dori se predstavlja pjesmom »Oprost mala«, čime najavljuje solo karijeru. Kako je svaki početak težak, to nije mimoišlo ni Jelenu, no veliki preokret u solo karijeri dogodio se na Splitskom festivalu pjesmom »Gospe moja«. Jelena danas iza sebe ima dva studijska albuma – »Oprosti mala« i »Bižuterija«.

Turneju na kojoj predstavlja »Bižuteriju« započela je još 2010. godine, a nakon svih većih gradova u Hrvatskoj, nastupila je nedavno i u Beogradu te Novom Sadu. Prije novosadskog koncerta u Srpskom narodnom pozorištu, imali smo priliku razgovati s ovom poznatom pjevačicom.

KUŽIŠ!?: Karijeru ste započeli 1996. godine u grupi Magazin, prije toga ste bili mlada i uspješna ballerina. Kako ste se odlučili promijeniti profesiju?

Od malih sam se nogu bavila baletom i to mi je bila velika ljubav. Svi su mi predviđali blistavu karijeru. Međutim, ljubav prema pjevanju je bila veća i kad sam postala pjevačica Magazin nije mi bilo žao što sam napustila balet. Ostale su lijepe uspomene.

KUŽIŠ!?: Poslije desetak godina u grupi Magazin odlučujete se na solo karijeru. Koji su bili razlozi za takav vaš potez?

Odluka da napustim grupu došla je u trenutku kad sam uvidjela kako je vrijeme da se okušam solo. Mogla sam ostati u grupi koliko sam htjela, ali željela sam izaći iz tog okvira. Znala sam da će biti teško, ali sam naporno radila i borila se. Drago mi je da se sav moj trud isplatio.

KUŽIŠ!?: Iako ste otišli iz Magazin, suradnju s obitelji Huljić niste prekidali. Je li to dobitna kombinacija?

S obitelji Huljić surađujem više od 16 godina. Dobri smo prijatelji i oni znaju što meni odgovara, koji stil, koja pjesma, s tim što naravno skupa na kraju odlučimo kojom pjesmom ćemo izaći van.

KUŽIŠ!?: Iza sebe imate dva studijska albuma. Kako biste opisali vašu glazbu, koji je to glazbeni pravac?

Moja je glazba pop glazba. Najvažnije je da publika prihvati pjesme i da se uz njih može dobro zabaviti ili im pak probuditi neka sjećanja. Na kraju krajeva, glazba i postoji da nas dotakne i ostavi trag u nama.

KUŽIŠ!?: Imali smo prilike gledati vas i na malim ekranima. Možemo li očekivati neki projekt vezan za glumu i televiziju?

Prije nekoliko dana dogovorila sam s produkcijskom kućom Gama da igram u nastavku filma »Tesna koža«. Igram samu sebe i imam malu ulogu. Bit će to lijepo iskustvo i dat ću sve od sebe da to ispadne dobro, jer ipak sam pjevačica, a ne glumica.

KUŽIŠ!?: Jedina ste žena koja je napunila splitsku Arenu. Koji je osjećaj to izazvalo u vama?

Spaladium je bio najveći koncert do tada u mojoj karijeri. Nisam mogla vjerovati kada su mi nekoliko dana prije koncerta javili da su sve karte prodane. Bila sam presretna. Ne samo što je to bio tako veliki koncert, već što se sve to dešavalo u mom rodnom gradu Splitu koji važi za težak grad kad je u pitanju publika. Inače, veselim se svim svojim nastupima, bili oni veliki ili mali.

KUŽIŠ!?: Na novom albumu imate jednu staru numeru, pjesmu »Aha« s kojom ste nastupali na Dori 1996. godine?

»Aha« je pjesma s kojom sam se prvi put pojavila kao pjevačica. Pjesma je osvojila sjajno drugo mjesto na Dori. Htjela sam da ostane negdje zabilježena jer niti na jednom albumu do tada nije izašla. Ovo je bila odlična prilika da se svi prisjetimo te predivne pjesme.

KUŽIŠ!?: Imate i duet sa Željkom Samardžićem. Kako je došlo do suradnje s ovim pjevačem?

Postojala je ideja da snimimo jedan duet i ja sam predložila Tončiju da to bude Željko. On je prihvatio i prije no što je čuo pje-

smu. Željka izuzetno cijenim i kao pjevača i kao čovjeka i drago mi je da smo skupa otpjevali tu prekrasnu baladu »Ima nade«.

KUŽIŠ!?: Koje pjesme najviše volite pjevati?

Volim i balade, a volim i brze. Ne mogu se odlučiti, jer svakoj pjesmi prilazim s ljubavlju i interpretiram ih onako kako ih osjećam.

ŽENE NA KONCERTIMA

KUŽIŠ!?: Na vašim koncertima dominira ženska publika. Kako to doživljavate?

Naravno, ima i muškaraca, ali u pravu ste, žena ima više. Kad te žene cijene i kad ti daju komplimente onda je to super, raduje me to. Raduje i moje momke iz benda što ima uvijek puno cura, svi su sretni i zadovoljni, to je najvažnije!

KUŽIŠ!?: Dobili ste Porina za pjesmu »Bižuterija«. Koliko vam znače nagrade?

Najveća nagrada je nagrada publike. Lijepo je dobivati i ostale nagrade, ali kad znaš da te publika voli i cijeni onda je to najljepše. Meni je u stvari najljepše na pozornici, kad sam pred svojim dragim fanovima. Da nije njih ne bi bilo ni mene kao pjevačice i zahvalna sam im za tu ljubav koju mi pružaju.

KUŽIŠ!?: Jeste li se ikad pokajali što ste izabrali ovaj put, iako ste danas jedna od najpopularnijih pjevačica na ovim prostorima?

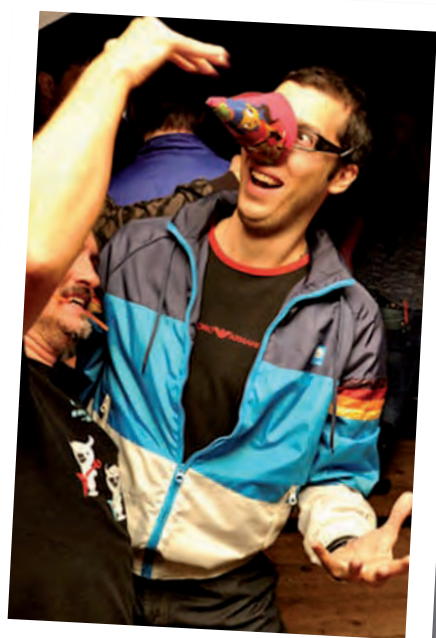
Kao što sam rekla, početak karijere je bio težak. Nastupa je bilo malo, malo i ljudi. Trebalo je vremena i nakon pjesme »Gospe moja« 2008. sve je pošlo uzlaznom putanjom. Nikada nisam žalila, i teški trenuci su dio uspona.

NAJAVA

Deathmatch party, Novi Sad – 1. siječnja

U nedjelju, 1. siječnja 2012., u novosadskom klubu Compressor održat će se tulum pod nazivom Deathmatch - Last Man Standing, na kojem će nastupiti

brojni DJ-evi. U Happynovisad Roomu imat ćete priliku slušati sljedeće artiste: Salvador Diasporu, Yeah Left, Dee Facea, Roya Fokkera i Vladimira Aćića. U Baseline Roomu nastupaju: Lemon, Jackie Dagger, Rasheed, M-Tech, Double B i MC Shpira. Cijena ulaznice je 200 dinara do ponoći, a nakon toga 400 dinara.

Wooden Ambulance / Emanuil Subotica, 21. siječnja

U subotičkom klubu Mladost u subotu, 21. siječnja, nastupaju Wooden Ambulance (Subotica) i Emanuil (Novi Sad). Koncert počinje u 22 sata, a ulaz je 150 dinara. Wooden Ambulance je singer-songwriter koji svoju glazbu opisuje kao lo-fi folk subotičko-horgoške pješčare. Uz Gorana, na koncertima sviraju i nastupaju spontano razni prijatelji - glazbenici.

Bend Emanuil je nastao 2003. godine. Inspiraciju crpe iz svijeta kojeg dijele među sobom. Njihov stil podsjeća na uzore poput 16 Horsepower i Woven Hand, Joy Division, Nick Cave and The Bad Seeds, The Cure, Swans i slične, zadržavajući istovremeno sopstveni karakter. Tekstovi dolaze iz intimnih osjećaja i vizija koji se

preobražavaju u moćnu poetsku figuru, u isti mah onespokojavajuću i prijatnu. Godine 2006. snimili su svoj samizdat prvijenac »Ptica koja čini jato«. Drugi album »Mjesta gdje ne mogu sam« objavljen je 2011. godine kao free download za Hrvatski net label - Brlog records.

»Veliko prelo« HKC-a »Bunjevačko kolo« Subotica, 28. siječnja

»Veliko prelo 2012« u organizaciji HKC-a »Bunjevačko kolo« održat će se 28. siječnja 2012. godine u Velikoj dvorani Centra, Preradovićeve br. 4, u Subotici, s početkom u 19 sati i 30 minuta. Tijekom večeri će svirati dva tamburaška ansambla. Cijena ulaznice s konzumacijom iznosi 2000 dinara. Za rezervaciju karata, kao i prijave za izbor za najljepšu prelju možete se javiti na broj telefona 024/555-589.

Organizatori su raspisali i natječaj za najbolju preljsku pismu predstojećeg prela.

Napisane »preljske pisme« treba poslati na adresu: HKC »Bunjevačko kolo«, Preradovićeve 4, ili na e-mail bkolo@open.telekom.rs, s naznakom - za Veliko prelo. Natječaj je otvoren do 25. siječnja 2012. godine.

Veliko prelo Pučke kasine 1878. Subotica, 4. veljače

Veliko prelo Pučke kasine 1878. bit će održano 4. veljače 2012. godine u dvorani restorana KTC-a u Subotici. Goste će zabavljati tamburaški ansambl »Ravnica« iz Subotice i tamburaški ansambl »Širok šor« iz Subotice. Za večeru je predviđena tradicionalna hrana koja se služi na prelima – krumpirača, a u ponoć fanci. Piće neće biti ograničeno, kao i prijašnjih godina. Cijena ulaznice s konzumacijom je 1200 dinara.

Rezervacije su moguće na brojeve telefona: 063/1823332, 064/1839657, 060/5627570, 024/566596.

preporuka

Godišnja lista albuma po izboru uredništva

1. Adele – 21
2. Jay-Z and Kanye West – Watch the Throne
3. Radiohead - The King Of Limbs
4. Lady Gaga – Born This Way
5. Bon Iver – Bon Iver, Bon Iver
6. Washed Out - Within and Without
7. Lykke Li – Wounded Rhymes
8. Drake - Take Care
9. Beyoncé – 4
10. James Blake – James Blake

Film: Odredište nepoznato

U kratko, ovo je hrvatski nezavisni film ceste. Niskobudžetna komedija o dvojici mladića koji autom kreću u put na nepoznato. Radnja filma odvija se u tri dana i dvije noći, u kojima pratimo Cigo i Maxa, koji u špici ljetne sezone idu prema moru. Kreću iz Zagreba u starom autu, kojeg je Max naslijedio od pokojnog djeda. Putujući na odmor, Cigo i Max svu svoju energiju troše na maštanje o moru i seksualnoj zabavi. Put na more pretvara se u put u nepoznato...

»Drugačiji pogled na film ceste koji iskače iz uobičajenog sistema hrvatske kinematografije. Žiri smatra da ovaj film zavrjeđuje posebnu pažnju te da njegova energija i šarm ne bi trebali ostati nezamijećeni«, navodi se u obrazloženju posebnog priznanja žirija 4. Vukovar Film festivala.

Film su režirali: Vjeran Vukašinović i Ines Šulj, a uloge tumače: Maksimilijan Ružinski, Dean Krivačić, Bojan Navojec, Nebojša Bojević.

S.A.

Ramon Diaz Eterović - »Ne zaljubljuj se u stranca«

Eterović je čileanski pisac hrvatskog podrijetla, piše novele, kriminalističke romane i eseje. »Ne zaljubljuj se u stranca« je kriminalistički roman, do kog sam došla sasvim slučajno, možda čak i iz dosade. Kišni, hladni dan i sivilo, dva potpuno nepovezana ubojstva i privatni istražitelj koji je pozvan prije nego li što su ubojstva izvršena. Heredija, privatni detektiv, biva pozvan od strane svog prijatelja da istraži činjenice nekog zaboravljenog slučaja, no njegova je istraga bila na putu da otkrije možda i previše politički nepodobnih informacija. Osamljenost i znatiželja čine ovaj lik zanimljivim. Pasivnost, tmurnost Punta Arenasa, te ubojstva, roman pretvaraju u enigmnu za svakoga. Autor primorava čitatelja da povezuje činjenice i da traga za ubojicama. Knjiga kojoj vrijedi posvetiti pozornost.

I. Rudić

